

මහනුවර යුගයේ පාලි සාහිත්‍යයේ සුවිශේෂී ලක්ෂණ හතරබාගේ සුගතවංස හිමි¹

මහනුවර යුගය යනු දේශපාලනික වියවුල්වලින් යුක්ත සමයකි. තත්කාලීන සමාජයේ ආගමික, අධ්‍යාපනික හා සාහිත්‍යාත්මක ආදී සෑම අංශයක්ම පිරිහී පැවතුනි. විශේෂයෙන් විදේශීය ආක්‍රමණිකයන් නිසා සෑම අංශයකම පාරිභානියක් දක්නට ලැබේ. සෑම අංශයකම නොදියුණු යුගයක් වූ මෙකල වැලිවිට සිරණංකර හිමියන් තම ජීවිතය දෙවැනි කොට සාසනයන් අධ්‍යාපනයන් නගා සිටු වීමට කටයුතු කළහ. බෞද්ධ අධ්‍යාපනය නගා සිටු වීමත් සමඟ සාහිත්‍යාත්මක අංශයේ දියුණුවක් ඇති විය. එහි දී පාලි භාෂාවට සුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමි විය. සරණංකර හිමියන්ගේ පාලි භාෂාව නගා සිටුවීමේ ක්‍රියාවලියත් සමඟ පාලි සාහිත්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණ කිහිපයක් දක්නට ලැබේ. සාහිත්‍යාංග රාශියක් එකතු වූ අතර පාලියට අන්‍ය වූ සාහිත්‍යයක් තත් යුගයෙහි දී නිර්මාණය විය. විශේෂයෙන් පාලි භාෂාව ප්‍රයෝගික භාෂාවක් ලෙස විද්‍යාර්ථීන්ට ඉගැන්වීම මත පාලි සාහිත්‍යයේ නැගීමක් ඇති විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බොහෝ දෙනා තත් විෂයෙහි ප්‍රවීණයන් බවට පත් විය.

මෙහි දී සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ර පදනම් කරගත් පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයක් මෙහි දී භාවිත කරන ලදී. මහනුවර යුගයේ දී රචිත පාලි සාහිත්‍යය ග්‍රන්ථ මෙහිලා ප්‍රමුඛව පරිශීලනය කෙරිණ. ඊට අදාළ ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ද සමීපව විමර්ශනය කරන ලදී.

පාලි සාහිත්‍යය විමසීමේ දී මහනුවර යුගයෙහි දී පාලි සාහිත්‍යයෙහි නැගීමක් ඇති විය. නව සාහිත්‍යාංග මෙන්ම පැවති සාහිත්‍යාංග සංවර්ධනය වෙමින් පාලි සාහිත්‍යයේ නව යුගයක ඇරඹුමක් මහනුවර යුගයේ දී සිදු අතර ලක්දිව දී අනන්‍ය ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්තව පාලි සාහිත්‍යයේ සංවර්ධනයක් බිහි වී ඇතැයි සිතිය හැක.

ප්‍රමුඛ පද: මහනුවර යුගය, සරණංකර හිමි, අෂ්ටක, පාඨ ග්‍රන්ථ

1 සහාය කවිකාලාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය